

Arbetshistorisk
Skildring

FREDRIK PERSSON
HENRIK S JOHANSSON

ERIC HOYER

*drängpojken från Gösslunda som
blev borgmästare i Minneapolis*

Eric Hoyer

drängpojken från Gösslunda som blev borgmästare i Minneapolis

Från Gösslunda till USA

Eric Hoyer föddes som Erik Höjjer i Gösslunda 1898. Han var son till Johan August Höjjer och Katarina Johansdotter. Familjen Höjjer bestod av totalt åtta barn, sex pojkar och två flickor. Erik var näst yngst i familjen, yngsta systemern Elsie Linnea föddes år 1900. Namnet Höjjer är ett gammalt soldatnamn. Den förste bärare av namnet kommer från Eric's farfars far som var soldat.

Höjjer föddes på gården *Jon Skräddaregård*, Västanåker i Gösslunda. Hans mor dog när han var ung. Liksom många andra fick Eric börja arbeta som dräng i unga år. Hans första drängjobb var på skattegården i Skalunda och han hann även med att arbeta som dräng på Stommen, också det i Skalunda.

Erik emigrerade till USA år 1916, vid 18 års ålder. Här tog han också det mer amerikansklingande namnet, *Eric Hoyer*. Efter några år bosatte han sig slutligen i Minneapolis, delstaten Minnesotas största stad. Fyra av hans äldre bröder hade tidigare emigrerat till USA och tre av dessa bosatte sig i Minneapolis. Minnesota som var känd som en riktig svenskbygd och ännu i våra dagar bor det åtskilliga i denna nordstat med svenska andfäder. Från Sverige hade han med sig sina liberala värderingar som han senare skulle omsätta i den lokala politiken.

Egentligen hade dock Hoyer från början ingen tanke över att bosätta sig i Minneapolis. Planen var att han skulle flytta vidare och leva i staden Moose Jaw i Canada. Men han fick jobb i staden och kom att stanna kvar där i cirka 40 år.

Det var i Minneapolis som Hoyer kom att starta sin politiska karriär. En karriär som kom att krönas 1948 då han blev stadens borgmästare. Men ännu är det några år dit.

Under sina första år i staden arbetade Eric som byggnadsarbetare men gick under tiden kurser i heminredning och målning på Dunwoody Institute . Efter studierna började han 1926 arbeta som inredningsarkitekt, ett arbete han behöll till 1936, samma år som han valdes in i stadens fullmäktige.

Politik i Minnesota

Efter att tillbringat ett tiotal år i Minneapolis och Minnesota kom Hoyer att börja intressera sig för politiken. Han började arbeta i guvernör Floyd Olsens valkampanj. Vid denna tid fanns i Minnesota ett mycket starkt tredjeparti, vid sidan om de traditionella "drakarna" det vill säga demokratiska och republikanska partiet. Partiet hette *Farmer-Labor Party* och hade bildats 1917.

Under 1930-talet nådde partiet sina största framgångar. Floyd B Olsen valdes till Minnesotas guvernör 1930. Olsen hade själv skandinavisk bakgrund. Fadern var en fattig arbetare från Trondheim i Norge och modern kom från Värmland. Olsen var en helt ny politiker, vars politik man dittills aldrig skådat i vare sig Minnesota eller USA. Olsen satsade på offentliga arbeten, för att få ned arbetslösheten, som var stor i USA efter börskraschen 1929. Han satsade även på att få ned fattigdomen och att alla barn skulle ha rätt till en bra utbildning. Mycket av det han stod för var det som socialdemokratiska partier genomförde i Europa under samma tid, Olsen har därmed kommit att kallas Minnesotas svar på Per Albin Hansson.

Farmer-Labor Party nådde sin sista framgång 1936. Olsen hade avlidit innan det årets guvernörsväl, men partiet behöll ändå guvernörsposten genom Elmer Benson. Även Benson hade skandinaviska anor, hans båda föräldrar hade emigrerat till USA från Norge. Två år senare förlorade Benson valet och därmed var Farmer-Labor Partys dagar som betydande kraft i politiken över. År 1944 slogs partiet samman med det demokratiska partiet, fyra år senare förlorade Benson maktkampen inom partiet och Farmer-Labor Party var därmed ett minne blott. Men fortfarande lever partiet kvar i den bemärkelsen att namnet, Farmer-Labor, ingår i det demokratiska partiet. Det demokratiska partiet i Minnesota heter ännu i denna dag, Democratic Farmer-Labor party, i alla övriga delstater i USA heter det demokratiska partiet enbart *Democratic Party*.

In i politiken

År 1936 tog Eric Hoyer själv steget in i politiken. Det året valdes han till alderman i City Council, via ett fyllnadsval., det vill säga ledamot av stadsfullmäktige.

I fullmäktige drev Hoyer frågor av praktisk innebörd. Politikens konkreta resultat var avgörande för honom, mer än ideologi. Till hans politiska framgångar hörde bland annat anläggande av en hamn vid floden i Minneapolis.

Eric behöll sin plats i City Council under tolv år. Han återvaldes till alderman 1937, 1941 och 1945 med stora marginaler.

Stadsfullmäktige hade ett stort förtroende för Eric Hoyer. Det visade sig framförallt då man utsåg honom till posten som stadsfullmäktiges ordförande, eller President som är den egentliga titeln. Det var en post som var mycket betydelsefull, bland annat var det innehavaren av den posten som efterträdde borgmästaren om denne av någon anledning avgick eller avled under mandatperioden.

Borgmästare

Detta hände också. År 1945 hade *Hubert Humphrey* valts till borgmästare i Minneapolis. Han är stadens mest prominente politiker genom tiderna. Liksom

Floyd Olson och Elmer Benson hade även Humphrey nordiska anor. Han hade en amerikansk pappa och en norsk mamma. Humphrey hade gjort ett starkt uppträdande på det demokratiska partiets konvent sommaren 1948 där han framförde ett tal om mänskliga rättigheter, även för den svarta befolkningen. Hans tal var en stor anledning till att demokraterna splittrades inför detta val då ett antal sydstater lämnade partiet. Humphreys tal banade vägen till hans politiska genombrott, i de allmänna valen på hösten detta år valdes Humphrey in i den amerikanska senaten. Där skulle han stanna till 1965 då han installerades som USA:s vicepresident under Lyndon B Johnson. År 1968 var Humphrey mycket nära att nå den allra mest eftertraktade posten inom den amerikanska politiken, nämligen presidentposten. Han nominerades som demokraternas presidentkandidat men förlorade valet mot republikanen Richard Nixon med cirka en halv procentenhet.

Efter att ha valts in i senaten lämnade Hubert Humphrey borgmästarposten den 1 december 1948 och efterträddes av stadsfullmäktiges ordförande Eric Hoyer. Än så länge var Eric Hoyer bara tillförordnad sådan, fram till de ordinarie valen på sommaren 1949.

Valen till borgmästare skedde i två omgångar. I den första omgången, eller primärvalet, som är den rätta benämningen ägde vilken kandidat som helst rätt att delta. Det betydde ju att det kunde bli relativt många kandidater i denna omgång. De två kandidater som fick flest röster tog sig sedan vidare till en avgörande omgång som hölls i början av juni månad.

I sitt första borgmästarval tog sig Eric Hoyer vidare till den avgörande omgången. Han fick 29 255 röster, vilket dock inte var mest. Hoyer placerade sig som tvåa. Flest röster i detta primärval gick till *John G Simmons* som därmed kom att bli Hoyers motståndare i valet.

Det kanske mest anmärkningsvärda i detta val var att båda kandidaterna tillhörde samma parti, DFL. I valpropagandan kan man läsa att Simmons står för ärlighet och hederlighet i politiken. Simmons hade också stöd från senator Hubert Humphrey.

Hoyer däremot hade stöd från fackföreningen *Congress of Industrial Organizations – CIO*. CIO hade bildats 1935 som en protest i det, enligt många, allt för "högerinriktade" fackförbundet *American Federation of Labor – AFL*.

Humphreys stöd hjälpte inte Simmons. Hoyer vann valet och han gjorde med en hyfsad marginal. Han fick totalt 82 951 röster mot Simmons 68 171. I procent skrevs Hoyers segersiffror till 54,5 % mot 44,8 %.

Hoyers politik

Själv beskrev sig Hoyer alltid som en varm Farmer-Laborit. Han hade bekämpat kommunisternas inflytande i partiet och var glad över att de flesta

nu ändå var övertygande FDR-liberaler (anhängare till Franklin D Roosevelts politik, USA:s president 1933-1945).

Tiden som Eric Hoyer var borgmästare blev en av de mest lugna perioderna i Minneapolis. Några stora problem eller allvarliga politiska kriser förekom inte. Den stormiga tid som utlösts efter sammanslagningen mellan demokraterna och Farmer-Labor Party, där Hubert Humphrey slagits mot Elmer Benson, vilket ledde fram till att Bensonfalangen bröt med partiet inför 1948 års val där man stödde det progressiva partiet och dess presidentkandidat, *Henry Wallace* var över.

Eric Hoyer kom att bli en av Minneapolis mest långlivade borgmästare. Ännu år 2003 ligger han på tredje plats i borgmästarnas "maratonliga", om man ser till en sammanhängande period är han på andra plats.

Invånarna i Minneapolis gav honom sitt förtroende vid inte mindre än fyra tillfällen. År 1951 fick Hoyer nästan 80 % av rösterna i valet mot Hubert P Irmiter. Rösternas antal uppgick till över 100 000. Själv förutspådde Hoyer den stora framgången strax före valet när han krasst konstaterade "Jag tar runt 100 000 röster sedan får Irmiter ta resten". Än idag är det bara Eric Hoyer och Hubert Humphrey som fått mer än 100 000 röster i ett borgmästarval i Minneapolis

Att vara en stads mest framträdande politiker kräver givetvis sin tid, då liksom nu. Inför 1953 års val berättade Hoyer att det krävdes minst 14 timmars arbete per dag, sex till sju dagar i veckan. År 1952 hade han deltog han i 152 sammankomster. Men naturligtvis gillade han också sitt arbete. "Jag älskar mitt jobb, därför att det ger mig en chans att göra saker **för** människor istället för att göra saker **åt** dem."

Personangreppen var inte riktigt lika hårda i 1950-talets Minneapolis som vi har vant oss vid i dessa dagar. Men visst förekom det beskyllningar mot Hoyer. I 1953 års val anklagade Hoyers motståndare, Stephen Palmer, anklagade honom för att vara en svag borgmästare, och att det var tack vare ett starkt stadsfullmäktige som Minneapolis kunde fortsätta utvecklas. Palmer fortsatte att rikta en rad anklagelser mot Hoyer. Det handlade exempelvis om en alltför mjuk linje angående brottsligheten. Hoyer nöjde sig med att svara Palmer att han aldrig under sina 18 år i politiken varit med om en liknande pajkastning. Trots Palmers anklagelser vann ändå Hoyer valet med en hyfsad marginal.

I en valannons för Eric Hoyer inför 1955 års val får vi reda på vissa uppgifter om *personen* Eric Hoyer. Han berättar till exempel om att han vid sidan om politiken gillade att fiska lax och att bowla. Han tyckte också om att ägna sig åt måleri och trädgårdsarbete. I samma annons får han även frågan vilka organisationer han tillhör. Närmast stolt svarar han att han **inte** tillhör organisationerna Elks och Odd Fellow.

Liksom vi såg i Hoyers första val, 1949, fortsatte fackförbundet CIO att stödja hans kandidatur till borgmästarposten. Och även denna gång räckte stödet, för Hoyer återvaldes ännu en gång genom att enkelt segra i sitt fjärde raka borgmästarval.

Förlust

År 1956, medan han fortfarande var borgmästare var han i Sverige och besökte då sina gamla trakter. Han övernattade till exempel i Skattegården, där han arbetat som dräng drygt 40 år tidigare.

År 1957 kom Eric Hoyers politiska karriär till ett slut. Han förlorade valet till republikanen Kenneth P Peterson. Han drog själv slutsatsen att hans drygt 20-åriga period inom Minneapolis politiska liv var över.

Eric Hoyer lämnade därmed politiken och drog sig tillbaka och flyttade till sin dotter i Kalifornien, hans hustru Hildur hade avlidit redan under borgmästartiden. År 1959 gjorde han var han på nytt "hemma" i Sverige och besökte än en gång Lidköping.

Eric Hoyer levde länge efter det att tiden som borgmästare var över. Han levde ett ganska stilla pensionärliv i Kalifornien och lät andra sköta politiken. Han tillbringade många somrar i sin gamla hemstad, Minneapolis, staden som han tjänat under dryga 20 år, varav drygt åtta som borgmästare. Han avled 1990, 92 år gammal. I Minneapolis går han till historien som den siste "riktige" Farmer-Laborit som innehade stadens högsta ämbete.

Källor (urval):

Protokoll City Council Minneapolis 1936-1957, City Hall i Minneapolis.

Minneapolis Star 1936-1957, dagstidning i Minneapolis

Minneapolis Morning Tribune 1936-1957, dagstidning i Minneapolis

O'Connell, Tom, *Toward the cooperative commonwealth: An introductory history of the Farmer-Labor Movement in Minnesota (1917-1948)*

Kälvemark, Ann-Sofie (red), *Utvandring – den svenska emigrationen till Amerika i historisk perspektiv*

Hill, Tony L, *The Mayors of Minneapolis*,
[wysiwyg://26/http://www.nyx.net/~thill/mayors.html](http://www.nyx.net/~thill/mayors.html)

Fredrik Persson

Henrik S Johansson